

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 9.Pf.20.579/2023/5.

A felperes:

felperes1

felperes címe

A felperes képviselője:

dr. Kovács Arthur ügyvéd

cím1

Az alperes:

Márianosztrai Fegyház és Börtön

2629 Márianosztra, Pálosok tere 1.

Az alperes képviselője:

dr. Nagy József Gyula ügyvéd

cím3

A per tárgya: személyiségi jog megsértése

Az elsőfokú bíróság: Budapest Környéki Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 20.P.20.027/2022/28.

A fellebbezést benyújtó fél: felperes

Ítélet

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítélet nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 72.000 (hetvenkétezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] A felperes 11. sorszámú válasziratában és a 20. sorszámú jegyzőkönyvben módosított keresetében kérte, hogy:

[2] 1) A bíróság állapítsa meg, hogy az alperes 2021. április 23. napjától folyamatosan megsértette az egészséghez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy nem biztosította számára a 15/2020. (V. 29.) BVOP utasítás 34. pontjában, a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény (Bvtv.) 122. § a) pontjában és a 30/2003. (VII. 18.) IM-ESzCsM rendelet 4. § (1) bekezdés b) pontjában előírt egészséges táplálkozás követelményeinek megfelelő étrendet, az élettani szempontból elengedhetetlen, alapvető tápanyagokat, miközben ezekhez a felperes más forrásból sem juthatott hozzá. A megfelelő mennyiségű és minőségű élelmiszer hiányában a felperes székrekedéssel küzdött, rossz volt a közérzete, életminősége jelentősen megromlott (egészséges élelmiszerekhez való hozzáférés korlátozása). Kérte, hogy a bíróság az alperest tiltsa el a további jogsértéstől.

[3] 2) A bíróság állapítsa meg, hogy az alperes 2021. április 23. napjától folyamatosan megsértette az egészséghez és az emberi méltósághoz fűződő személyiségi jogát azzal, hogy kirívóan okszerűtlenül, indokolatlanul korlátozta az olyan tisztítószeres, takarítószeres és eszközök megvásárlását és tartását (gumikesztyű, felmosófej, partvis, kézfertőtlenítő, arcmaszka, szemöldökszipesz, sarokkreszelő, vízkőoldó, hypo, légycsapó, szabványméretű nagy törölköző, asztalterítő, stb.), amelyekre a felperesnek szüksége lett volna zárkájának tisztán tartásához és testi higiéniájának megőrzéséhez. A felperesnek így például kesztyű, felmosófej és megfelelő takarítószeres nélkül kellett kitakarítani a mások által mocskos állapotban hagyott WC-t, nem használhatott felmosófejet, így a felmosóvízbe kellett nyúlkalnia, nem tudta magát szárazra törölni megfelelő méretű törölköző nélkül, asztalterítő hiányában egy koszos, zsíros asztalon kellett étkeznie, a mások által hordott maszkot kellett viselnie, ami rendkívül megalázó volt számára, és a személyiségi jogai mellett sérti a Bvtv. 83. § (4) és (8) bekezdését (higiénia megőrzéséhez szükséges termékekhez való hozzáférés korlátozása). Kérte, hogy a bíróság az alperest tiltsa el a további jogsértéstől.

[4] 3) A bíróság állapítsa meg, hogy az alperes 2021. április 23-tól 2021. július 5-ig megsértette az egészséghez és az emberi méltósághoz fűződő személyiségi jogát azzal, hogy nem engedélyezte az arcszőrzetének (és egyéb testszőrzetének) ápolására, vágására alkalmas elemes borotva tartását, miközben azt sem biztosította neki, hogy az arcszőrzetét (és egyéb testszőrzetét) más módon levághassa (fodrász igénybevétele, szakállnyíró használata).

[5] 4) A bíróság állapítsa meg, hogy az alperes 2021. április 23-tól 2021. június 4-ig megsértette az egészséghez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy mintegy 1,5 hónapon keresztül nem engedélyezte részére a napi zuhanyozást, miközben a büntetés-végrehajtás orvosa látta a vérző aranyerét és ismerte dr. szakértő neve szakvéleményét is, amely szerint a kezelés elengedhetetlen része a napi folyóvízes zuhanyozás (fürdési engedély).

[6] 5) A bíróság állapítsa meg, hogy az alperes 2021. április 23-tól 2021. június 4-ig megsértette az emberi méltóságát azzal, hogy mintegy 1,5 hónapon keresztül nem engedélyezte részére a napi zuhanyozást arra hivatkozva, miszerint a zárkán belül is van tisztálkodási lehetősége, ami azt jelentette, hogy a 9 személyes zárkában volt 1 darab hidegvízes csap, és kapott a felperes 1 darab lavort, így ez testesítette meg a zárkán belüli tisztálkodás lehetőségét.

[7] A bíróság állapítsa meg, hogy az alperes 2021. április 23. napjától folyamatosan megsértette az emberi méltóságát azzal, hogy olyan zárkákban helyezte el, ahol mindössze 1 darab hidegvízes csap volt, így ebben kellett felperesnek és 6-8 zárkatársának evőeszközöket mosogatni, fogat mosni, borotválkozni, zoknit és gatyát mosni. A felperesnek ezen felül egy lepusztult WC helyiségben, abban az egy lavórban kellett „zuhanyozni”, vérző aranyerét tisztítani, amelyben a konyharuháját, arcmaszkját is mosta, miközben az alperes a lavór fertőtlenítéséhez szükséges tisztítószerektől elzárta (tisztálkodás a zárkában).

[8] 6) A bíróság állapítsa meg, hogy az alperes 2021. április 23. napjától folyamatosan megsértette az emberi méltósághoz és az egészséghez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy nem biztosított a zuhanyozásokhoz arra alkalmas hőmérsékletű vizet, illetve a zuhanyállásokat nem választotta el egymástól megfelelően (fürdő körülmények).

[9] 7) A bíróság állapítsa meg, hogy az alperes 2021. április 23-tól 2021. május 6-ig, majd 2021. október 8. napjától folyamatosan megsértette az emberi méltósághoz és az egészséghez fűződő személyiségi jogát, azzal, hogy nem dohányzó fogvatartottként dohányzó fogvatartottak közé helyezte el őt (dohányzó zárkába helyezés).

[10] 8) A bíróság állapítsa meg, hogy az alperes 2021. április 23. napjától folyamatosan megsértette az emberi méltóságát és kapcsolattartáshoz való jogát azzal, hogy 2021 júliusáig egyáltalán nem biztosított beszélő lehetőséget a felperesnek és családjának, majd 2021 júliusától a szabadságvesztés, az elzárás, az előzetes letartóztatás és a rendbíróság helyébe lépő elzárás végrehajtásának részletes szabályairól szóló 16/2014. (XII. 19.) IM rendelet (IM rendelet) 39. § (2) bekezdés a) pontjában előírt 90 perc helyett csupán 30 perc beszélőt engedélyezett.

[11] A bíróság állapítsa meg, hogy az alperes 2021. április 23. napjától folyamatosan megsértette az emberi méltóságát és a kapcsolattartáshoz való jogát azzal, hogy 2021 júliusáig egyáltalán nem biztosított beszélő lehetőséget a felperesnek és családjának, majd 2021 júliusától az IM rendelet 39. § (2) bekezdés a) pontjában előírt 4 fő látogató helyett csupán 1 fő látogató fogadását engedélyezte.

[12] A bíróság állapítsa meg, hogy az alperes 2021. április 23. napjától folyamatosan megsértette az emberi méltóságát és a kapcsolattartáshoz való jogát azzal, hogy 2021 júliusáig egyáltalán nem biztosított beszélő lehetőséget a felperesnek és családjának, majd 2021 júliusától kizárólag plexin keresztül engedélyezte a beszélők lebonyolítását, miközben erre az alperesnek semmilyen racionális oka nem volt (kapcsolattartás, látogatás).

[13] 9) A bíróság állapítsa meg, hogy az alperes megsértette az egészséghez és emberi méltósághoz fűződő személyiségi jogát azzal, hogy miközben tisztában volt a felperes gerincbetegségével, elvette tőle az ágyszivacsát, fejpárnáját, takaróját, ezzel arra kényszerítve, hogy 2021. december 21. és 2021. december 27. között napi 16 órán keresztül üljön egy háttámla nélküli ülőalkalmatosságon, vagy feküdjön egy fadeszékán, egyebekben – kérelmei ellenére – nem állította elő orvosi rendelésre gerincfájdalmai ellenére (biztonsági elkülönítés).

[14] 10) A bíróság állapítsa meg, hogy az alperes megsértette az egészséghez és emberi méltósághoz fűződő személyiségi jogát, amikor nem biztosított részére az egészségi állapotának megfelelő ágymatracot, széket, és nem engedélyezte azt sem, hogy ezeket a saját költségén beszerezze és használja, ezáltal neki feleslegesen fájdalmakat, szenvedést okozott (gerincbetegség).

[15] 11) A bíróság állapítsa meg, hogy az alperes 2021. április 23. napjától folyamatosan megsértette az emberi méltóságát azzal, hogy megtiltotta, illetve indirekt eszközökkel ellehetetlenítette, hogy hétköznapiakon ő maga – és zárkatársai – a koszos, bűdös ruháikat kimossák, ezáltal el kellett viselniük egymás erős testszagát, ami a felperes számára megalázó volt (mosás).

[16] 12) A bíróság állapítsa meg, hogy az alperes 2021. április 23. napjától folyamatosan megsértette az egészséghez és emberi méltósághoz fűződő személyiségi jogát azzal, hogy

olyan „ágyrend” alkalmazására kötelezte, amely lehetetlenné tette, hogy kényelmesen ráfeküdjön az ágyára, vagyis azt rendeltetésszerűen használja, azon pihenjen (ágyrend).

[17] 13) A bíróság állapítsa meg, hogy az alperes 2021. április 23. napjától folyamatosan megsértette az egészséghez és emberi méltósághoz fűződő személyiségi jogát azzal, hogy olyan „szekrényrend” megtartására kötelezte, melynek eredményeként a szekrényében nem tudta tárolni az élelmiszereit anélkül, hogy azok átvették volna a közvetlenül felettük tárolt tisztítószerek szagát (szekrényrend).

[18] 14) A bíróság állapítsa meg, hogy az alperes 2021. április 23. napjától folyamatosan megsértette az emberi méltósághoz és egészséghez fűződő személyiségi jogát, amikor nem biztosította részére az évszaknak megfelelő lábbelit, és azt sem engedélyezte, hogy a saját, évszaknak megfelelő cipőjét használhassa. Ehelyett a felperesnek – és zárkatársainak is – egy téli bakancsot kellett viselnie egész évben, amelyben nyaranta erősen izzadt a lába, ami egyrészt kellemetlen volt, másrészt állandó gombás fertőzést okozott. Ezen túl a zárkában, amikor a felperes a társaival együtt tartózkodott és lábbelijüket levették, el kellett viselnie a hasonló problémákkal küzdő zárkatársai penetráns lábszagát (cipőviselési szabályok). Kérte, hogy a bíróság az alperest tiltsa el a további jogsértéstől.

[19] 15) A bíróság állapítsa meg, hogy az alperes 2021. április 23. napjától folyamatosan megsértette az emberi méltósághoz és egészséghez fűződő személyiségi jogát, amikor arra kényszerítette, hogy nyáron, hőségben is begombolt ingben, hosszú nadrágban és bakancsban sétáljon a sétaudvaron, a forró zárkában is formaruhában és bakancsban tartózkodjon, egyebekben megtiltotta azt is, hogy ha hidegben fázik, akkor napközben betakarózzon a zárkájában, miközben nem biztosított részére az évszaknak megfelelő formaruhát sem. Ezáltal a felperesnek feleslegesen kellett szenvednie hol a melegtől, hol a hidegtől, vagyis az életminősége jelentősen megromlott az alperes intézkedései miatt (öltözködési szabályok).

[20] 16) A bíróság állapítsa meg, hogy az alperes 2021. június 1. napjától folyamatosan megsértette az egészséghez és emberi méltósághoz fűződő személyiségi jogát, amikor nem biztosította számára az IM rendelet 45. § (2) bekezdése által előírt napi legalább 8 óras folyamatos pihenőidőt az esti takarodó és a reggeli ébresztő között, melynek eredményeként hónapokon keresztül nem hagyta, hogy végig aludjon egy éjszakát és kipihenje magát (éjszakai pihenés biztosítása).

[21] 17) A bíróság állapítsa meg, hogy az alperes megsértette az emberi méltósághoz fűződő személyiségi jogát azzal, hogy 2021. szeptember 26-án a felperes elhelyezésére szolgáló 106-os zárkában biztonsági vizsgálatnak mondott tevékenység során az alperes munkatársai az ágyát felborították, arra felmosóvizet öntöttek, közben a pótolhatatlan családi fényképeit, ruháit, törölközőit, könyveit, bírósági iratait, élelmiszereit és tisztálkodási szereit a padlóra dobálták és ezekre is felmosóvizet öntöttek (biztonsági ellenőrzés). Kérte, hogy emiatt a bíróság az alperest a további jogsértéstől tiltsa el, továbbá kötelezze 100.000 forint sérelemdíj megfizetésére, valamint elégtétel adására akként, hogy az alperesi intézet parancsnoka írásban kérjen bocsánatot tőle a történetek miatt.

[22] 18) A bíróság állapítsa meg, hogy az alperes megsértette a felperes tulajdonhoz fűződő személyiségi jogát, valamint emberi méltóságát azzal, hogy 2021. szeptember 26-án

az alperes munkatársai szándékosan kárt okoztak azzal, hogy egyrészt élelmiszereit a zárka padlójára dobálták és arra felmosóvizet öntöttek, másrészt az élelmiszereit elvették és azokat megsemmisítették, holott az élelmiszereket a felperes az alperesi intézetben üzemelő boltban vásárolta, így azokat tiltott, vagy illegálisan birtokolt tárgyaknak nem lehetett tekinteni (élelmiszerek rongálása, megsemmisítése). Kérte, hogy ezért a bíróság kötelezze az alperest kártérítés címén 4.500 forint megfizetésére.

[23] 19) A bíróság állapítsa meg, hogy az alperes megsértette az emberi méltósághoz fűződő személyiségi jogát azzal, hogy sorozatos kérései ellenére 2021. szeptember 27. napjától 2021. október 5. napjáig 8 napon keresztül nem cserélte ki a felperes elhelyezésére szolgáló 106-os zárkában az eltört WC ülökét, így a felperesnek (és zárvatársainak is) 8 napon keresztül úgy kellett a WC-t használni, hogy arra nem lehetett biztonsággal ráülni (WC ülőke hiánya). Kérte, hogy emiatt a bíróság kötelezze az alperest napi 5.000 forint, azaz összességében 40.000 forint sérelemdíj megfizetésére, valamint arra, hogy adjon elégtételt felperes számára akként, hogy az intézet parancsnoka írásban kérjen tőle bocsánatot a történetek miatt.

[24] A felperes keresetét az Emberi Jogok Európai Egyezményére, Magyarország Alaptörvényére és a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:42. §-ára, 2:43. § a) pontjára, 2:51. §-ára, valamint 2:52. §-ára alapította.

[25] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, de a 17), 18) és 19) számú keresetre ([21]-[22]-[23]) érdemben semmilyen nyilatkozatot nem tett.

[26] Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes emberi méltósághoz fűződő személyiségi jogát azzal, hogy 2021. szeptember 26-án a felperes elhelyezésére szolgáló 16-os zárkában tartott biztonsági ellenőrzés során az alperes munkatársai a felperes ágát felborították, pótolhatatlan családi fényképeit, továbbá ruháit, törölközőit, könyveit, bírósági iratait, élelmiszereit és tisztálkodási szereit a padlóra dobálták és ezekre felmosó vizet öntöttek. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 100.000 forint sérelemdíjat, továbbá az alperes parancsnoka adjon elégtételt akként, hogy írásban kérjen bocsánatot a felperestől.

[27] Megállapította továbbá, hogy az alperes megsértette a felperes tulajdonhoz fűződő személyiségi jogát azzal, hogy 2021. szeptember 26-án az alperes munkatársai szándékosan kárt okoztak a felperesnek azzal, hogy az élelmiszereit a zárka padlójára dobálták, azokra felmosó vizet öntöttek, továbbá élelmiszereit elvették, azokat megsemmisítették. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 4.500 forint kártérítést.

[28] Ezenfelül megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes emberi méltósághoz fűződő személyiségi jogát azzal, hogy a felperes sorozatos kérései ellenére 2021. szeptember 27. napjától 2021. október 5. napjáig nem cserélte ki a felperes elhelyezésére szolgáló 106-os zárkában a WC ülökét, emiatt a felperesnek úgy kellett használnia a WC- t, hogy arra nem lehetett biztonságosan ráülni. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 40.000

forint sérelemdíjat, továbbá az alperes parancsnoka adjon elégtételt a felperesnek akként, hogy írásban kérjen bocsánatot.

[29] Az elsőfokú bíróság ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította, és kötelezte, hogy fizessen meg az alperesnek 381.657 forint perköltséget. Megállapította, hogy a le nem rótt eljárási illetéket az állam viseli.

[30] Az elsőfokú bíróság az alperes nyilatkozatának hiányára tekintettel helyt adott a 17)-18)-19) pontokban írt kereseti kérelmeknek, figyelemmel a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 203. § (2) bekezdésére. Az ezt meghaladó, összesen 16 pontba foglalt módosított keresetet pedig elutasította.

[31] Az elutasító rendelkezések indokaként kiemelte, hogy a felperes keresete közhatalmi jogkörben okozott személyiségi jogi jogsértésen alapult, ezért az elbírálás során a Ptk. 2:42. §-át, 2:52. §-át és 6:548. §-át is alkalmazni kellett. A felperes a keresetében a jogellenes magatartást minden további vizsgálat nélkül azonosította a személyiségi jogsértéssel, illetve a hivatkozott hátrányból következtetett vissza a tanúsított magatartás vagy mulasztás jogot sértő jellegére. Ugyanakkor különbséget kell tenni a jogsértő cselekmény és a sérelem között. A felperest érthette hátrány a jogszabálysértő büntetés-végrehajtási körülmények miatt, de a személyiségi jogsértés miatti bármely szankció alkalmazásához az is szükséges, hogy ezt a hátrányt személyiségi jogi jogsértés okozza. A közhatalom gyakorlása során azonban a közhatalmat gyakorló szerv személyiségi jogi jogsértést vagy akkor valósít meg, ha olyan, a saját eljárására irányadó szabályt sért meg, amely egyben valaki másnak a személyiségi joga védelmét szolgálja; vagy az adott magatartás, illetve mulasztás személy elleni támadás is egyben. Az alperesnek az a kötelessége, hogy az elítélteket a jogszabály előírásai szerint helyezze és lássa el, nem a felperes személyhez fűződő jogát, hanem az állam alperesen keresztül megvalósuló feladatának ellátását, a büntetések végrehajtásának elősegítését szolgálja. A kereset alapjául megjelölt jogszabályi rendelkezések tehát a jellegüknél fogva nem a felperes személyiségi jogai védelmére szolgálnak. Ebből következik, hogy a nem előírás szerinti fogvatartás csak akkor minősülhetne személyiségi jogi jogsértésnek, ha ez a felperes személye elleni támadás volna. Ez akkor lenne így, ha az alperes a felperes lényegi tulajdonságainak összessége miatt nem biztosította volna a megfelelő tartási körülményeket, ugyanakkor a perbeli tényállás mellett az alperes részéről ez a támadó magatartás nem állapítható meg. Emellett azt is kiemelte, hogy a személyiségi jogi jogsértés iránti pernek nem tárgya az alperes tevékenységének olyan „felügyeleti felülvizsgálata”, hogy betartja-e a fogvatartásra irányadó jogszabályokat, belső szabályozókat.

[32] Az elsőfokú bíróság emellett kiemelte, hogy a felperes büntetését fegyház fokozatban hajtották végre, amely a Bvtv. 100. § (1) bekezdése értelmében a legszigorúbb végrehajtási fokozat. A (2) bekezdés b) pontjának megfelelően a fegyházban az elítélt életrendje részleteiben is meghatározott, állandó irányítás, ellenőrzés alatt áll. Ehhez képest kell figyelembe venni a Bvtv. 83. § (4) bekezdését, mely szerint a szabadságvesztés végrehajtása során törekedni kell arra, hogy az elítélt körülményei közelítsenek a szabad élet körülményeihez.

[33] Az élelmezéssel kapcsolatos keresete igazolására a felperes dietetikus szakértő kirendelését indítványozta. Ezt azonban az elsőfokú bíróság elutasította, mivel a felperesnek

nem az alperes által biztosított ételmezés minőségét kellett bizonyítania, hanem azt, hogy az ételmezéssel összefüggésben a személyiségi jogai sérültek, a dietetikus szakvéleménytől pedig ennek alátámasztása nem volt várható. A szakértő ugyanis kizárólag az iratok alapján tud szakvéleményt adni, az adott étel tényleges minőségéről állítottakat nem tudná bizonyítani, mint ahogy ez nem igazolható az ismeretlen körülmények között ismeretlen időben készült fényképfelvételekkel sem. Egyébként pedig a felperesnek nem azt kellett bizonyítania, hogy az alperes étlapjai megfeleltethetők-e a 35/2015. (IV. 28.) OP szakutasításnak, hanem azt, hogy ténylegesen olyan ételmezésben részesítették, amely sértette az egészségét, vagy fogyasztása megalázó, embertelen helyzet elé állította. Önmagában az, hogy a felperes nem találta megfelelőnek az étkeztetést, egyéb bizonyíték hiányában, nem alkalmas mindezek igazolására. Ugyanígy azt sem kell felülvizsgálnia a bíróságnak, hogy a 30/2023. (VII. 18.) IM-ESzCsM együttes rendelet 4. §-ának megfelelt-e az étkeztetés. A felperesi kifogás testtömegcsökkenés, illetve egészségromlás bizonyítottsága nélkül nyilvánvalóan túlzó és alaptalan. Az indítványozott tanúk sem voltak alkalmasak az étkeztetés miatti sérelem bizonyítására, hiszen egyrészt a felperes nem adta elő és nem bizonyította egészsége negatív változását, másrészt az ételmezés tanúk általi minősítése szükségszerűen hordoz szubjektív elemeket.

[34] A felperes nem tett tényállítást arról, hogy az alperesnél történt elhelyezése folytán romlott volna az aranyér problémája, ezt orvosi iratokkal nem támasztotta alá, azt sem adta elő, hogy milyen gyógykezelésben részesült, milyen kenőcsöket alkalmazott.

[35] A szakállvágó és a hűtőszekrény tartása nem személyiségi jog, így a kereset alaptalan. A szakállvágó eszköz engedélyezése utóbb megtörtént, az alperes fodrász igénybevételét pedig biztosította. A szakáll arcmosás és fürdés alkalmával tisztán tartható, így a higiéniai szempontok nem sérülnek, egyébként pedig az, hogy valaki visel-e szakállat vagy nem, ha visel, akkor milyen hosszúságot, egyéni elhatározás és divat kérdése, ami nem értékelhető személyiségi jogként.

[36] A tisztítószerekkel, tisztálkodószerekkel kapcsolatos keresete körében a felperes nem adott elő olyan tényállást, hogy ezzel összefüggésben sérült volna az egészsége, vagy bármilyen betegsége alakult ki, így személyiségi jogi jogsértés nem valósult meg.

[37] A felperes semmivel nem bizonyította, hogy dohányzó zárkában helyezték el. Éppen ellenkezőleg, nem dohányzó zárkába került, ahol hivatkozása szerint valamely fogvatartott mégis dohányzott, ezt azonban a felperesnek jelentenie kellett volna. Az alperes tehát nem mulasztott, másrészt ebben az esetben a felperes is közrehatott abban, hogy dohányfüstnek volt kitéve.

[38] Az öltözködési és cipőviselési szabályok, fázás esetén a betakarozás megtiltásában a felperes nem adta elő, hogy ténylegesen mikor, milyen körülmények mellett következett be olyan helyzet, amikor az alperes nem engedte a hőmérsékletnek megfelelő öltözet viselését, vagy megtiltotta, hogy a felperes betakarozzon. Nem hivatkozott arra, hogy mindezek miatt milyen módon sérült az egészsége, milyen orvosi ellátásban, gyógykezelésben részesült.

[39] A ruházatot a büntetés-végrehajtási intézet biztosította, ennek mosását is, tehát saját mosásra nem volt szükség, így hiánya nem minősül a felperes személye elleni támadásnak. A

zárkatársak esetleges testszaga legfeljebb kellemetlenség, kényelmetlenség, de nem személyiségi jogi jogsértés.

[40] A szekrényrenddel, az ágyrenddel, az ülőalkalmatosság és a speciális matrac biztosításával kapcsolatban felhozottak a házirend szerinti elhelyezés körében merültek fel, nem a felperes személyét kívánta az alperes hátrányos helyzetbe hozni, így személyiségi jogi jogsértés nem valósult meg. A felperes hivatkozott ugyan gerincbetegségére, de orvosi igazolást arról nem csatolt, hogy betegsége miatt speciális ágy, matrac, szék biztosítása lenne szükséges, azaz a többi elítéltet megillető elhelyezési körülményektől eltérő, speciális elhelyezésre jogosult. Azt sem bizonyította, hogy az előbbiekben említettek hiánya miatt sérült az egészsége, ahogy azt sem, hogy a szekrényrend, az abban elhelyezett különböző dolgok az egészségének romlását idézték volna elő.

[41] A felperes azt sem adta elő, hogy milyen időpontokban, időtartamra, mely napokon, milyen módon nem volt biztosított neki a 8 óra alvás. A házirend szerint a 8 órás pihenés ideje biztosított. Az pedig, hogy a zárközösség hogyan pihen, hogyan alkalmazkodnak egymáshoz, legfeljebb kellemetlenséget, kényelmetlenséget eredményezhet, nem személyiségi jogi jogsértést.

[42] Az alperes a fürdést a dolgozók és a nem dolgozók megkülönböztetésével biztosítja. A felperes nem vitatta, hogy a zárkában van csap, a mosakodás akár naponta több alkalommal lehetséges. Nem bizonyította, hogy aranyér betegsége folytán orvosi előírás alapján napi melegvizes zuhanyzás szükséges volt, továbbá azt sem, hogy ennek hiányában aranyere állapota romlott. Arra sem hivatkozott, hogy a zuhanyzási lehetőség beosztása során az alperes a felperes személyiségére tekintettel járt el.

[43] A látogatási szabályok tekintetében az elsőfokú bíróság osztotta az alperes ellenkérelmében foglaltakat, eszerint a felperes a Covid járvány idejére bevezetett korlátozó döntéseket sérelmezte. Ezek a szükséghelyzeti intézkedések a médiából köztudomásúak voltak (Pp. 266. § (2) bekezdés), és nemcsak az élet általános területeire, hanem a büntetés-végrehajtásra is rendkívüli korlátozásokat írtak elő, amelyekről rendszeres tájékoztatás történt. Miután a korlátozást a járványügyi vészhelyzet indokolta, amely rendkívüli körülmény, ez kizárja, hogy az intézkedések betartása személyiségi jogi jogsértést eredményezzen.

[44] A felperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását kérte és azt, hogy az ítéltábla a módosított keresetének adjon helyt. Másodlagosan kérte, hogy az ítéltábla az elsőfokú ítéletet abban a részében, amelyben a felperes kereseti kérelmét elutasította, helyezze hatályon kívül és utasítsa az elsőfokú bíróságot a per további tárgyalására és új érdemi határozat meghozatalára.

[45] Előadta, hogy az elsőfokú bíróság ítélete elsődlegesen sérti a Pp. 276. § (1) bekezdését, miután annak ellenére mellőzte a felperes által indítványozott bizonyítás lefolytatását, hogy az indítványok nagy részét már a keresetlevél tartalmazta, majd a perfelvétel során azokat előterjesztette. Másodlagosan hivatkozott a Pp. 279. § (1) bekezdésének sérelmére, miután az elsőfokú ítélet több iratellenes megállapítást tartalmaz.

Ennek oka egyrészt az, hogy az elsőfokú bíróság mellőzte az általa csatolt bizonyítékok értékelését, másrészt bizonyos okiratok elkerülték a figyelmét. Harmadlagosan előadta, hogy sérült a Pp. 191. § (4) bekezdése is, mely szerint a fél a tényállás, a bizonyíték és a bizonyítási indítványok tekintetében hatályos nyilatkozatot tehet. A felperes személyesen és jogi képviselője útján is kérelmezte a bíróságtól, hogy a perfelvételi tárgyaláson távkapcsolat útján jelen lehessen, azonban ezt a lehetőséget nem kapta meg, és ennek az elsőfokú bíróság semmilyen indokát nem adta.

[46] Kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság álláspontjával szemben a felperes nem azonosítja az alperes különböző jogsértéseit személyiségi jogának megsértésével. A keresetében több olyan alperesi magatartást is bemutatott, amelyet más bíróságok a személyiségi jogok megsértésének körében tárgyaltak, arról ítéletet hoztak, ilyen például a dohányzó zárkában elhelyezés, a fürdési lehetőség korlátozása, illetve az úgynevezett „hess” lámpával ébresztés. Az ítéletből kitűnik, azt az elsőfokú bíróság sem vitatta, hogy az alperes jogsértéseket követhetett el a felperessel szemben, azonban azt csak a bizonyítási eljárás végén lehetett volna megállapítani, hogy az alperes jogsértései közül melyek sértették a felperes személyiségi jogait is és melyek nem. A felperes határozott álláspontja, hogy a személyiségi jogok megsértése nemcsak kifejezetten a jogsértésre irányuló szándék megléte esetén képzelhető el, hanem akként is, ha az alperesi oldalon megvalósuló jogsértések a felperes személyiségi jogai sérelmét eredményezik. Hangsúlyosan hivatkozott arra, hogy a bíróság meg sem hallgatta, holott ezt többször kérelmezte, illetve azzal, hogy ellehetetlenítette a tárgyaláson megjelenítését, az elsőfokú bíróság megsértette a tisztességes eljáráshoz fűződő jogát.

[47] 1) Az egészséges élelmiszerekhez hozzáférés korlátozása körében kiemelte, azért indítványozta dietetikus szakértő kirendelését, hogy az alperes által biztosított ételmezés mennyiségének és tartalmának nem megfelelő voltát bizonyítsa. A keresetlevele 42-71. pontjaiban részletesen bemutatja, milyen problémák voltak az alperes által biztosított ételmezéssel, majd a 72. pontban rögzítette, hogy a zöldségek és gyümölcsök hiánya olyan székrekedést okozott, amelyre rendszeresen hashajtó tablettát kellett szednie, amelyet az alperesi intézet orvosa rendelt neki. Emiatt az életminősége romlott, így az egészséghez fűződő személyiségi jog sérelme megállapítható. Az alperes kötelessége lett volna a 15/2020. (V. 29.) BVOP utasítás 34. pontja, a Bvtv. 122. § a) pontja és a 30/2003. (VII. 18.) IM-ESzCsM rendelet 4. § (1) bekezdés b) pontja szerint a megfelelő ételmezés biztosítása. Az egészséghez fűződő személyiségi jog pedig a büntetés-végrehajtás során nem esik korlátozás alá. A dietetikus szakértőt azért indítványozta, mert csak az ő segítségével tisztázható, hogy székrekedése összefüggésben lehetett-e az alperesi intézet által biztosított ételmezés silány minőségével. Az alperes úgy nyilatkozott, mintha nem ismerné el a felperesnek ezt a betegségét, holott az alperesi büntetés-végrehajtási intézetben tartózkodás teljes időtartama alatt hashajtót (Tisasen) szedett, az ezzel kapcsolatos gyógyszerterápiás engedélyeket F/53. sorszámon csatolta. Miután a szakértő tudott volna választ adni arra, hogy az ételmezés minősége összefüggésben áll-e a székrekedéses tüneteivel, így értelmezhetetlen az elsőfokú bíróságnak az a megállapítása, mely szerint a felperes nem tett tényállítást a konkrét megbetegedésre, illetve erre nem terjesztett elő bizonyítási indítványt. Az elsőfokú bíróságnak a Pp. 269. § (4) bekezdésének megfelelően feladata, illetve lehetősége lett volna a felperes által csatolt fotókat más bizonyítékokkal összevetni, a tanúk elé tárni, nyilatkoztatni őket arról, hogy a képen látható ételek tükrözik-e a valóságot, avagy sem.

[48] 2) A higiénia megőrzéséhez szükséges termékekhez való hozzáférés korlátozása körében a felperes szintén hangsúlyozta, hogy a keresetlevél 86-99. pontjaiban részletesen bemutatta, hogy az alperes a hatályos jogszabályok előírásait felülírva milyen, saját maga által alkotott belső szabályokkal, illetve ezek betartatásával taposta sárba az emberi méltósághoz fűződő személyiségi jogát. Az a körülmény, hogy például az alperes megtiltja neki, hogy a zárka takarításnál felmosófejet használjon, ezáltal pedig egy felmosóronggyal neki kell a zárkatársai által összevizezt WC-t takarítani, majd ugyanezt a rongyot gumikesztyű használata nélkül kicsavarni, ami után még csak kezét sem tud mosni meleg vízben, emberi méltóságot sért. Ezt nem legitimizálja csupán az a körülmény, hogy az alperes a saját házirendjében önkényesen tiltja meg ezen eszközök használatát. A felperes nem azt állítja, hogy a takarítószerkezhöz, tisztítószerkezhöz hozzáférés hiánya, vagy az asztalterítő, törölköző hiánya közvetlenül valósította meg a személyiségi jogi jogsértést, hanem azért sérült az emberi méltósághoz fűződő személyiségi joga, mert megfelelő méretű törölköző, két darab papucs hiányában a zuhanyzás után nem tudta szárazra törölni magát, nem tudott száraz papucsot viselni, így bőrgomba betegsége alakult ki. A felperes álláspontja szerint az alperes nem adhatott volna a saját házirendjében olyan szűkítő értelmezést a Bvtv.-nek, amely a jogszabályokból nem vezethető le. Az értelmetlen korlátozások tehát összességükben közvetett módon okoztak a felperesnek személyiségjogi jogsérelmet, a tényeket pedig a tanúk meghallgatásával lehetne tisztázni.

[49] 3) A szakállvágó, illetve villanyborotva tartása kérdésében az elsőfokú bíróság fenntartások nélkül elfogadta azt az alperesi állítást, hogy biztosította fodrász igénybevételét. Ugyanakkor, ahogy a keresetlevél 101-102. pontjaiban kifejtette, a fodrász csak és kizárólag az elítéltek haját vághatta le, az arc- és egyéb testszőrzetüket nem. A jogsértés kifejezetten a felperes személye ellen irányuló támadás volt, mivel az alperes más elítélteknek engedélyezte haj- és szőrvágógépek használatát, amikor a felperesnek hónapokig nem adott erre engedélyt. Az elsőfokú eljárás során erre is indítványozott tanúbizonyítást.

[50] 4), 5), 6) A fürdési engedéllyel kapcsolatban kiemelte, hogy a Pp. 266. § (2) bekezdése szerinti köztudomású ténynek tekinthető, hogy ha valakinek vérzik az aranyere, akkor azt naponta, akár többször is langyos folyóvízzel kell tisztítani. Az F/21. sorszámon csatolt ambuláns lapon ezt az alperes orvosa rögzítette, a betegséget pedig az F/23. sorszámu gyógyszerterítési engedély bizonyítja, amelyből látszik, hogy a felperes milyen kúpok, kenőcsök tartására kapott engedélyt. F/20. sorszámon csatolta dr. szakértő neve igazságügyi orvosszakértő szakvéleményét, amely alátámasztja a felperes betegségének tényét és azt, hogy annak kezeléséhez nélkülözhetetlen az aranyér napi folyóvizes tisztítása. Az F/25. és F/51. sorszámu okiratok igazolják, hogy az alperes fürdőjében az elítéltek évek óta nem tudnak megfelelő hőmérsékletű vízben zuhanyozni, F/24. sorszámon csatolta az ezzel kapcsolatos panaszait is. Az IM rendelet 132. § (1) bekezdése előírja, hogy minden elítéltnak legalább heti három meleg vizes zuhanyzást kell biztosítani, ezt nem helyettesíti a hideg vizes csap. A fürdési lehetőségek korlátozása a testi higiéniahoz jog megsértésének, egyben személyiségi jogi jogsértésnek minősül.

[51] 7) A dohányzó zárkába helyezésével kapcsolatos ítéleti megállapítások iratellenesek. Egy zárka attól még nem lesz nem dohányzó zárka, hogy az alperes annak nevezi, ugyanakkor olyan elítélteket helyez el oda, akikről tudja, hogy ténylegesen dohányoznak. A dohányzó zárkatársak miatt a felperes édesanyja közreműködésével két hét alatt öt esetben terjesztett elő panaszt és kérelmet, ezeket F/26. és F/27. sorszámon, az ezzel kapcsolatos döntést pedig F/28. sorszámon csatolta. Az F/52. sorszámu büntetés-végrehajtási ügyészi

állásfoglalásból kiderül, hogy a felperest tényleg dohányzó elítéltekkel együtt helyezték el. A keresetlevélben indítványozta, hogy a bíróság szerezzé be azt a fegyelmi lapot, amelyet a felperes zárkatársának állítottak ki, miután tetten érték, hogy dohányt próbált bevinni a felperessel közös (nem dohányzó) zárkába, illetve kérte a felperes egykori zárkatársa kérelmének beszerzését is, amelyben azért kérte, hogy helyezték el a felperes mellől, mert ő valójában dohányzik, pár nappal később át is helyezték.

[52] 8) A kapcsolattartás és a látogatás korlátozását az elsőfokú bíróság meg nem nevezett intézkedésekkel, szabályokkal indokolta, lényegében fenntartások nélkül elfogadta az alperes ellenkérelmét. Nem volt olyan jogszabály a perbeli időszakban, amely az IM rendelet 39. § (2) bekezdés a) pontját felülírva megengedte volna az alperesnek, hogy a felperesnek járó 90 perces beszélőt 30 percre csökkentse, ahogy azt sem, hogy a Bvtv. 177. § (1) bekezdésben megengedett 4 fő látogatót 1 főre korlátozza. Az elsőfokú bíróságnak vizsgálnia kellett volna, hogy ezt mely jogszabály tette lehetővé. Azt sem értékelte, hogy semmilyen racionális indoka nem volt annak, hogy az alperes a meghatalmazott képviselői minőségben is eljáró hozzátartozóinak engedélyezte a beszélőket, míg a családi beszélőket megtiltotta. A felperes tehát a hivatalos ügyeiről a meghatalmazott képviselőivel beszélhetett, de a magánügyeiről nem, mindezt egyébként egy plexivel elválasztott fülkében kellett megtennie.

[53] 9), 10), 12), 13) Az ítélet ebben a körben is iratellenes. A felperes F/30. sorszámú csatolt 9 darab orvosi irattal bizonyította betegségének fennállását, és az F/20. sorszámú csatolt igazságügyi szakvélemény azt is rögzítette, hogy milyen ülő- és fekvőhelyre lenne szüksége gerincbetegsége miatt. F/54. sorszámú mellékelte az MRI leletét is. A felperes tehát minden tőle telhetőt megtett betegségének igazolására, orvosi dokumentumot is csatolt, kérte a szakértő kirendelését. A székényrenddel kapcsolatban pedig tanúvallomásokkal kívánja igazolni, hogy az észszerűtlen, mert többször is tisztítószer folyt azokra az élelmiszerekre, amelyeket a felperes kénytelen volt a tisztítószerek alatt tárolni.

[54] 11) A mosási lehetőség kérdésében az elsőfokú ítélet fenntartások nélkül elfogadta az alperes ellenkérelmét, holott a felperes álláspontja szerint a személyiségi jogai durva megsértésének minősül, ha indirekt módon arra kényszerítik, hogy egy hétig ne mossa ki az izzadságtól bűdös ruháját, amit zárkatársainak ugyanúgy szagolnia kell, mint ahogy a felperes is szagolja a zárkatársai bűdös ruháját. A pontos körülményeket ugyanakkor csak bizonyítás felvétele útján lehetne tisztázni.

[55] 14), 15) A felperes a keresetlevelében részletesen kifejtette, hogy az alperes folyamatosan arra kötelezte, hogy a nyári hőségben is téli bakancsban tartózkodjon a zárkában, abban sétáljon a forró salakon. Ugyanígy a nyári hőségben hosszú nadrágban és ingben kellett egész nap a zárkában lennie, míg télen nem takarózhatott be, ha fázott. F/43. sorszámú csatolta a házirend releváns oldalait, mely tartalmazza, hogy a hajnali 4³⁰-as ébresztőtől a 7⁰⁰ órai váltásig az elítélteknek bakancsban kell tartózkodni a zárkában, ahogyan azt is, hogy napközben tilos betakarózni. A felperes álláspontja szerint az alperes nemcsak azzal valósít meg személyiségi jogi jogsértést, ha orvosi kezelést igénylő egészségkárosodást okoz, hanem azzal is, ha feleslegesen okoz olyan szenvedést, amelynek orvosi vetülete ugyan nincs, azonban rossz közérzetet, az életminőség akár csak átmeneti romlását, vagy orvosi kezelést nem igénylő fájdalmat idéz elő. A jogsértő állapot felszámolására az alperest már 2015-ben kötelezte a törvényességi felügyeletét ellátó ügyészség. A felperes ezeket a szenvedéseket is tanúkkal kívánja bizonyítani.

[56] 16) Az éjszakai pihenés biztosításával kapcsolatban megállapítottak tévesek, ami egyrészt arra vezethető vissza, hogy az elsőfokú bíróság nem hallgatta meg sem a felperest, sem a tanúkat, másrészt pedig elkerülte a figyelmét a felperes által szolgáltatott peranyag egy része. A felperes előadta, hogy mely időszakban nem volt biztosított a minimális napi 8 órás pihenőidő, erre az időszakra kéri a jogsértés megállapítását. A válaszirat 205-209. pontjaiban részletezte, hogy a felperesnek mikor, mely zárvatársai dolgoztak éjjel, ők mikor mentek dolgozni, mikor mentek vissza. Emellett kiemelte, hogy a Győri Ítéltábla a Pf.I.20.012/2016/5. számú ítéletében is megállapította, hogy az elítélt „hess lámpával” ébresztgetése személyiségi jogot sért, hasonló ítéleteket hozott Szegedi és a Fővárosi Ítéltábla is.

[57] A felperes előadta, hogy hatályon kívül helyezési kérelmét a Pp. 381. §-ára alapítja, az egész érdemi tárgyalási részt meg kell ismételni, hiszen arra érdemben nem is került sor. Nem tekinti ésszerű döntésnek, hogy az elsőfokú bíróság valamennyi bizonyítási indítványát mellőzte. Kérte, hogy amennyiben az ítéltábla az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyezi, akkor rendelje el azt is, hogy a megismételt eljárást az elsőfokú bíróság egy másik tanácsa folytassa le akként, hogy az eljárásban a felperes is személyesen részt vehessen. Az elsőfokú bíróság ugyanis a felperest nem volt hajlandó személyesen meghallgatni, illetve nyilvánvalóan figyelmen kívül hagyta a jelentősebb terjedelmű peranyagot.

[58] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

[59] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság minden felhozott és értékelhetőnek ítélt bizonyítást lefolytatott, értékelt és vizsgált, majd korrekt, a törvény szellemének és tartalmának megfelelő ítéletet hozott. Az alperes nem követett el olyan magatartást, amely megsértette volna a felperes bármely személyiségi jogát. Kiemelte, hogy a felperes által hivatkozott eseti döntések egyrészt régiek, időközben a joggyakorlat változott, másrészt ténybelileg eltérnek a jelen perbeli helyzettől.

[60] A felperes fellebbezése nem megalapozott.

[61] Az elsőfokú bíróság a keresetnek kisebb részben helyt adott, ezt meghaladóan azonban elutasította. Az ítélet ellen végül csak a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben azt kérte, hogy az ítéltábla a keresetének teljes egészében adjon helyt. Ebből következően a Pp. 358. § (5) bekezdésének megfelelően első fokon jogerőre emelkedett az ítélet rendelkező részében foglalt megállapítás, az elégtételadási, valamint a sérelemdíj, illetve kártérítési fizetési kötelezettség. Tehát a másodfokú eljárásban csak azt kellett elbírálni, hogy a felperes keresetét elutasító rendelkezések helytállóak-e.

[62] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság döntésével és nagyobb részben annak jogi indokaival is egyetértett, azonban a közhatalom gyakorlása során elkövetett személyiségi jogi jogsértés megítélése körében a következőket emeli ki. Nem helytálló az elsőfokú ítéletben kifejtett jogi álláspont, mely szerint a közhatalom gyakorlása során személyiségi jogi jogsértés csak akkor valósulhat meg, hogy ha az kifejezetten a felperes személye elleni támadás szándékával történt, vagy pedig kifejezetten valamely személyiségi jog védelmét szolgáló jogszabályt sértett meg. A Ptk. személyiségi jogi jogsértésről szóló rendelkezései ilyen megszorításokat sehol nem tartalmaznak, és az ítéltábla álláspontja szerint a jogszabály értelmezésével sem lehet ilyen következtetésre jutni. A Ptk. szabályainak megfelelően személyiségi jogi jogsértés akkor valósul meg, hogy ha a fél valamely személyiségi jogát ténylegesen sérelem éri, és az alperessel szemben akkor alkalmazhatók szankciók, ha ennek oka az alperes valamely magatartása vagy mulasztása. A közhatalom gyakorlása során a Ptk.-ban írtakhoz képest annyiban áll fenn speciális helyzet, hogy ebben az esetben az alperes a rá irányadó anyagi vagy eljárásjogi, de mindenképpen közjogi típusú kógens jogszabályok által meghatározott keretek között fejti ki a tevékenységét, és ezek a jogszabályok az adott szervnek megengedhetnek olyan magatartásokat is, amelyek a fél személyiségi jogait sértik. Az, hogy milyen mértékű korlátozást enged meg a jogszabály, az adott közhatalmat gyakorló szerv jellegétől függ, és a jogalkotó feladata, hogy ezeket a korlátokat az Alaptörvényben meghatározott alapelvekkel és alapjogokkal összhangban írja elő. Mindebből összességében tehát az következik, hogy ha a közhatalmat gyakorló szerv olyan magatartást tanúsít, amely a félnek ténylegesen személyiségi jogi jogsérelemet okoz, de ezt a magatartását jogszabály kifejezetten megengedi, vagy a jogszabály rendelkezéseiből következik ennek a magatartásnak a lehetősége, akkor – függetlenül attól, hogy annak eredménye személyiségi jogi sérelem – a jogszabály megengedő rendelkezése folytán jogsértés nem valósul meg, és ezért a közhatalmi szervvel szemben ilyen esetben semmilyen szankció nem alkalmazható. Azonban amennyiben a szerv magatartása a jogszabályok adta keretek közül már kilép, azaz a joggyakorlása önkényes, akkor a jogsértő magatartással okozati összefüggésben bekövetkező személyiségi jogi sérelemért akkor is felelősséggel tartozik, ha az adott magatartást nem kifejezetten a fél személyiségi jogait védő normát sértett meg, vagy nem volt a féllel szemben támadó szándékú, azaz célzatos. Jelen esetben az alperes büntetés-végrehajtási szerv, márpedig a büntetés-végrehajtási tevékenység jellegéből következik, hogy az alperes a fogvatartott számos személyiségi jogait jogszerűen korlátozhatja, ezért jelen perben egyrészt azt kellett vizsgálni, hogy a kifogásolt alperesi magatartások a büntetés-végrehajtási szabályok által megengedettek-e. Emellett a vizsgálandó másik kérdés valóban az – és erre helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság –, hogy a felperes által állított sérelmek ténylegesen megvalósítanak-e személyiségi jogi sérelmet, azaz a felperes személyiségének lényegét érintik-e. Az ítéltábla teljes mértékben egyetért az elsőfokú bírósággal abban, hogy a polgári perben a bíróságnak nem feladata – és erre hatásköre sincs –, hogy az alperes tevékenységét felülvizsgálja abból a szempontból, hogy minden egyes rá irányadó jogszabályi vagy egyéb rendelkezést betart-e. Bármilyen jogsértésnek csak akkor van a polgári perben relevanciája, ha azt lehet megállapítani, hogy az egyben a félnek személyiségi jogi jogsértést is okozott, azaz a személyiségére komoly behatást gyakorolt. Kisebb mértékű, a fogvatartásból eredően kényszerűen elviselendő közösséggel és korlátozásokkal kapcsolatos kellemetlenségek, kényelmetlenségek nem jelentenek személyiségi jogsértést, ahogy az sem, hogy a felperes választási lehetősége hétköznapi helyzetekben (öltözködés, étkezés, tisztálkodás) szükségszerűen korlátozva van.

[63] Az elsőfokú bíróság a felperes által kifogásolt alperesi magatartásokat egyenként vizsgálta, és indokát adta, hogy az azokra alapított kereseti kérelmeket miért utasította el.

Ezekkel az indokokkal az ítéltábla is egyetértett, ezért csak a felperes fellebbezésében foglaltakra tekintettel emeli ki a következőket.

[64] A kereset 1), 2), 3), 5), 6), 11), 12), 13), 14) és 15) pontjaiban a felperes által leírt tények és az emiatt megjelölt hátrányok alapján az ítéltábla arra a következtetésre jutott, hogy a felperes nem jelölt meg olyan sérelmet, amely a személyiségének lényegét érintené. A felperes ezekben a pontokban számos, alperes által bevezetett szabályt vagy megtett intézkedést kifogásolt, de nem jelölt meg sem ezekből eredő tényleges egészségkárosodást, sem az nem derül ki az általa leírtakból, hogy a büntetés-végrehajtás szabad életnél szükségszerűen kényelmetlenebb és kellemetlenebb körülményein túl olyan helyzetbe került volna, amely megalázó, embertelen vagy elviselhetetlen. A felperes által megjelölt sérelmek olyan kellemetlenségek, amelyek abból erednek, hogy a felperes helyzetéből eredően nem választhatja meg szabadon azt, hogy hány fővel, hogyan, milyen berendezési és használati tárgyak igénybevételének lehetőségével és milyen komfortfokozatban él, mindeközben milyen öltözetet visel és milyen egyéb eszközöket használ, de egyik, itt leírt sérelem sem tekinthető a felperes személyiségét ért behatásnak. Ahogy a Fővárosi Ítéltábla az előbbieken már kifejtette, a polgári bíróságnak nincs hatásköre arra, hogy részletesen felülvizsgálja, a büntetés-végrehajtás valamennyi intézkedése megfelel-e az irányadó jogszabályoknak és egyéb szabályozóknak, ezt pusztán akkor kell értékelnie, ha megállapítható, hogy egy adott magatartás vagy mulasztás eredményeképpen bizonyosan bekövetkezett személyiségi jogi jogsértés. Mivel jelen esetben ilyen nem történt, ezért az ítéltábla nem vizsgálja – nem is vizsgálhatja –, minden egyes kifogásolt alperesi rendelkezés jogszerűségét.

[65] A kereset 1) pontjában, az étkezés minőségével kapcsolatos kifogásai mellett a felperes hangsúlyozta azt is, hogy egészségügyi problémát okozott neki a nem megfelelő étkezés, mert székrekedése volt. A csatolt orvosi iratokból a Tisasen hashajtó szedése valóban megállapítható, és a felperes szakértő kirendelését kérte, többek között arra is, hogy igazolja, a nem megfelelő alperesi étrend okozta a székrekedését. Ugyanakkor helyesen tette az elsőfokú bíróság, hogy ezt a szakértői bizonyítást nem folytatta le, miután orvosi szakértelem nélkül is teljesen egyértelmű, hogy évekkal később nem lehet megállapítani, hogy a felperesnek 2021-ben mitől volt székrekedése, miután köztudomású, hogy ezt az egészségügyi problémát számos dolog okozhatja az étkezési szokásokon túl is, így az jelen perben már nem igazolható, hogy a büntetés-végrehajtásban kapott étrend okozott a felperesnek székrekedést, ahogy az sem, hogy milyen mértékű problémát okozott, és ez a betegség szintjét elérte-e.

[66] A felperes az egészségével kapcsolatos sérelmet hozott fel a kereset 4) pontjában, mely szerint az károsította az egészségét, hogy az aranyerét nem kezelhette napi zuhanyozással. Az alkalmazott gyógyszerek és a becsatolt orvosi iratok alapján megállapítható, hogy a felperesnek a büntetés-végrehajtási intézetben aranyere volt, amelyre megfelelő gyógyszeres kezelést kapott. A felperes a gyógyszeres kezeléssel kapcsolatban kifogásokat nem is jelzett. Ugyanakkor sérelmezte, hogy a napi zuhanyozást nem engedélyezték neki, ugyan nem hónapokig, hanem a saját előadása szerint szűk másfél hónapon keresztül. Azonban az iratokból az is megállapítható, méghozzá éppen a felperes által 11/F/51. sorszámon csatolt, alapvető jogok biztosa által készített jelentésből, hogy a

kifogásolt időszakban a járványhelyzetre tekintettel a nem dolgozó fogvatartottaknak is heti öt alkalommal biztosította az intézet a zuhanyzást. Ez a napi fürdéshez képest, ami heti hét alkalom, csekély mértékű különbség, és rövid ideig, a felperes állítása szerint is másfél hónapig állt fenn. Azt pedig a felperes nem adta elő, hogy ez – az általa megfelelőnek tartott helyzethez képest csekély mértékű eltérés – okozott volna számára valamilyen hátrányt, miután azt nem jelölte meg – az ítéltáblának az iratokból kellett meghatároznia –, hogy ténylegesen heti hány napon zuhanyozhatott és ez a heti hét naphoz képest miért okozott egészségügyi problémát.

[67] A 7) pontban a felperes arra hivatkozott, hogy a személyiségi jogai azért sérültek, mert dohányzó fogvatartottak közé helyezték el. Ezt megalapozó tényként egyrészt azt adta elő, hogy 2021. április 23-tól dohányzó zárkában volt név1ral és név2al, egyikükkel május 3-ig, másikkal május 6-ig, amikor áthelyezték a 106-os nem dohányzó zárkába. A következő alkalommal, 2021. október 10-én helyeztek mellé, a nem dohányzó zárkába ténylegesen dohányzó fogvatartottakat, az egyikük név3, a másikuk név4 volt. A felperes azt is előadta, hogy név3 maga kérte, hogy helyezték dohányzó zárkába, amelyet pár napon belül teljesítettek. név4 pedig 2021. november 2-án akart dohányárut becsempészní a zárkába, ami miatt fegyelmit kapott és további 2 napig voltak együtt fogvatartva. Tehát név4 2021. október 10-től november 2-ig, név3 pedig pontosabban meg nem határozható ideig, de csak pár napig lakott a felperessel. Az alperes 8. sorszámon csatolta az alperes által a felperes 2021. október 21-i panaszára adott választ. Ekkor a nevelő úgy nyilatkozott, hogy a 106. zárka nem dohányzó, a naponta végrehajtott biztonsági vizsgálat során dohánytermék nem került elő. A felperes az általa előadott tények igazolására egyrészt okiratokat csatolt, másrészt tanúbizonyítást kért. Hivatkozott arra, hogy a 11/F/2. sorszámu okirat igazolja, hogy a 106. zárkában ténylegesen dohányzókkal volt elhelyezve. Ugyanakkor az ügyészi irat 16. pontjából valójában csak annyit lehet megállapítani, hogy valóban dohányzással kapcsolatos állásfoglalást tartalmaz, de azt nem, hogy a felperes által a jelen perben előadott tényeket igazolná, miután abban az szerepel, hogy a vizsgálat megállapításai szerint a fogvatartottak az egészségügyi körlet zárkáiba dohányzó voltak ellenére sem vihetnek be dohányterméket, amiből azt látszik, hogy nem a perbeli zárkával, hanem az egészségügyi körlettel kapcsolatos az ügyészi megállapítás. Összességében tehát a dohányzással kapcsolatban nem minden tény tisztázott, de ha a bíróság elfogadja a felperes saját maga által előadottakat, akkor az látszik, hogy két hétig volt dohányzó zárkában nem dohányzóként, majd nagyjából három hétig két olyan személlyel, akik dohányoztak. Ebből összességében az következik, hogy a felperes tartósan nem volt kitéve a passzív dohányzás káros hatásainak, ami miatt az egészségének vagy emberi méltóságának sérelme megállapítható lenne. Emellett az előadottakból az is következik, hogy az alperes a dohányzók és nem dohányzók elkülönítésére irányadó jogszabályoknak alapvetően eleget tett, jelzést követően a dohányzókat a zárkából eltávolította. Így csak olyan kisebb és időleges hiányosságok állapíthatók meg, amelyek az eljárását nem teszik olyan súlyosan és egyértelműen jogszabálysértővé, hogy azt lehessen megállapítani, az alperes a büntetés-végrehajtási jogszabályok keretei közül kilépve, bármely okból is önkényes jogalkalmazást végzett, ezért a magatartása személyiségi jogi jogsértés miatt nem szankcionálható. A felperes fellebbezésének 5. oldalán hivatkozott eseti döntések közül a Pf.20.557/2021/4. számú ügyben a Fővárosi Ítéltábla a dohányzás kérdését nem vizsgálta, mert az ezzel kapcsolatos ítéleti rendelkezés első fokon jogerőre emelkedett. A Pécsi Ítéltábla 20.644/2011/4. számú – egyébként a Kúria által Pfv.21.790/2012/4. számon hatályban tartott – ítéletének tényállása szerint pedig a büntetés-végrehajtási intézet a fogvatartottak panaszai ellenére nem tett semmit a zárkában a dohányzás megszüntetése iránt,

jelen esetben pedig a felperes maga adta elő, hogy a panaszai eredményre vezettek, tehát a tényállás nem hasonlatos a jelen ügygel.

[68] A felperes keresete 8) pontjában a törvényben meghatározott kapcsolattartási mérték korlátozását kifogásolta. Az iratokból – nemcsak az alperes előadásából, hanem a felperes által csatolt ombudsmani jelentésből is – megállapítható, hogy erre a Covid járvány miatti rendkívüli intézkedések okán került sor. A felperes azt adta elő, hogy nem volt olyan jogszabályi felhatalmazás, amely alapján a járványhelyzetre tekintettel az alperes ezeket a korlátozásokat bevezethette volna, azonban ez nem így van. A veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és a járványügyi készültségről szóló 2020. évi LVIII. törvény 237. § (4) bekezdése szerint a járványügyi intézkedésre vagy az egészségügyi válsághelyzettel összefüggő más okra figyelemmel a büntetés-végrehajtás országos parancsnoka egy vagy több büntetés-végrehajtási intézetben korlátozhatja a látogató fogadást, és e jogszabályi felhatalmazás alapján fogadta el a büntetés-végrehajtás országos parancsnoka – tehát nem az alperes – a látogatás korlátozásáról szóló intézkedéseket. Az alperes 8. sorszámú csatolta a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokságának az Eljárásrend II megnevezésű rendelkezését, illetve az ennek bevezetéséről szóló tájékoztatását. Ez utal arra, hogy korábban is létezett hasonló eljárásrend, az új 2021. augusztus 1-jétől lép hatályba. Ebben szerepel a látogatási idő korlátozása és az is, hogy látogatóként csak egy nagykorú személy jöhet, továbbá a plexivel elválasztás előírása. Ugyanakkor, ezt ellentételezendő, továbbra is engedélyezett az az eddig is megadott lehetőség, hogy a telefonálás időtartama egységesen 15 perccel növekedjen. Emellett az ítéltábla kiemeli, hogy az Emberi Jogok Európai Bírósága (EJEB) a „Takó és Visztné Zámbó” ügyben azt mondta ki, hogy az elválasztó plexi alkalmazása biztonsági okokból egyéni mérlegelés nélkül jogsértő. Jelen esetben azonban erre nem biztonsági okokból, hanem a járványügyi intézkedések részeként, egészségügyi okokból került sor, ezért az ítéltábla álláspontja szerint az EJEB által kimondott jogelv a jelen tényállásra nem alkalmazható. Tehát a korlátozásokat jogszabályi felhatalmazás alapján rendelte el az alperes felettes szerve, így ezzel kapcsolatban alperesi jogszabálysértés nem áll fenn.

[69] A felperes ezenfelül gerincbetegségére hivatkozott a kereset 9) és 10) pontjában, amikor azt állította, hogy az alperes orvosi előírás ellenére nem engedte, hogy ergonomikus matracot és széket szerezzen be, illetve hogy a biztonsági elkülönítése során nem engedte a szivacsát, fejpárnáját és takaróját használni. Az 1/F/30. sorszámú iratok szerint a derekával, illetve a hátával a felperesnek már korábban is voltak problémái, azok 2013-tól 2020-ig folyamatosan keletkeztek, és azt állapították meg, hogy a felperes gerince enyhén terhelhető, emiatt csak könnyű fizikai munkára alkalmas, illetve súlyzós edzéseket nem végezhet. Emellett a felperes aktuális panaszaira gyógyszert és kenőcsöt írtak fel. Egyik leletben sincs előírás speciális matrac vagy ergonomikus szék használatára. Ilyet kizárólag a felperes által hivatkozott, 1/F/20. sorszámú csatolt, 2020. november 13-án kelt szakvélemény tartalmaz, amely a felperes megrendelésére, nyilvánvalóan kizárólag az orvosi dokumentáció alapján, a felperes vizsgálata nélkül készült, hiszen a felperes ebben az időben büntetés-végrehajtási intézetben volt. Erre hivatkozással a felperes 2021. július 8-án kérelmet (1/F/31.) terjesztett elő az alpereshez, amelyet 2021. július 7-én (1/F/32.) az alperes elutasított. Az elutasítást az egészségügyi részleg véleményezte, ebben azt rögzítette, hogy az utolsó, 2019. február 13-i reumatológiai szakrendelés szerint a felperesnek gerincferdülése nincs, kopásos tünetek vannak a csigolyákon, így a kérése egészségügyi szempontból nem megalapozott. Azonban a

felperest neurológiai szakrendelésre, azaz további kivizsgálásra előjegyezték, ehhez 2021. szeptember 13-án ki is állítottak beutalót a gerinc MR vizsgálatára (1/F/34.). Erre végül 2022. március 22-én, tehát az alperestől áthelyezését követően kerül sor (1/F/54.). Összességében tehát az alperes úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható, mert a felperes gerincproblémáival foglalkozott, számára könnyű fizikai munkát írt elő, megtiltotta a gerinc terhelését, gyógyszeres kezelést biztosított számára, és amikor a benyújtott igazságügyi szakértői vélemény alapján feltételezhető vált, hogy komolyabb vagy egyéb problémák is vannak, akkor kivizsgálásra küldte, ami meg is történt. Az nem tekinthető jogellenes magatartásnak, hogy mindaddig, amíg ezen kivizsgálás eredménye nem ismert, semmilyen külön kedvezményt nem engedélyezett, a kivizsgálásig eltelt idő pedig a magyarországi egészségügyi rendszerben nem tekinthető hosszúnak. A felperes azt is kifogásolta, hogy az alperes 2021. december 21. és 27. között nem biztosította az ágyszivacsát, a fejpárnáját és a takaróját. Ezt a kereseti kérelmet a válasziratában terjesztette elő, az irat 149-154. pontjáig tartalmazza az ezzel kapcsolatban előadottakat. Itt maga a felperes is azt írja le, hogy ebben az időszakban az alperes biztonsági elkülönítésbe helyezte, és ennek során vette el a felperestől a takaróját, a párnáját és az ágyszivacsot. Az alperes e tényeket nem is vitatta, kiemelve, hogy a felperes éjszakára az alváshoz szükséges kellékeket megkapta, azt a biztonsági elzárás során nappal, az ébren tartózkodás ideje alatt vonták el tőle. Kétségtelen, hogy ez alatt az idő alatt a felperes folyamatosan panaszkodott a fájdalmaira, azonban azt lehet megállapítani, hogy a Bvtv. 146. § (1) bekezdés a) pontjának és (3) bekezdés g) pontjának, valamint 7/2020. (XII. 23.) BVOP utasítás 146-152. pontjának megfelelően biztonsági elkülönítés esetén a fogvatartottat különböző korlátozásoknak lehet alávetni. A felperest nem érte személyiségi jogi jogsérelem azáltal, hogy nem tarthatta egész nap magánál a matracát, illetve az ágyneműjét, miután ezt az éjszakai pihenés idejére megkapta. Az, hogy nappal nem fekhett be az ágyba, illetve hogy a zárkában egyébként rendszeresített széken kellett ülnie, legfeljebb akkor minősülhetne egészséget vagy emberi méltóságot ért sérelemnek, ha a felperes azt igazolta volna, hogy az akkor rendelkezésre álló adatok alapján az alperesnek tudnia kellett, hogy számára ezzel egészségkárosodást vagy a kényelmetlenséget lényegesen meghaladó indokolatlan szenvedést okoz, ugyanakkor az előbbiekben hivatkozott egészségügyi adatok alapján ez nem állapítható meg. Az 1/F/57-l. sorszámú irat szerint a hátfájására panaszkodó felperes 2021. december 28-án 2x1 diclofenacot kapott, tehát az alperes a panaszait nem hagyta figyelmen kívül, azokat kezelte. Egyébként a 21/F/65. sorszámú csatolt, Pest Megyei Főügyészségtől származó iratban is az a megállapítás található, hogy a biztonsági elkülönítés alatt az elítélt által magánál tartható tárgyak köre és mennyisége korlátozható, így az ágynemű elvétele miatti panaszt az ügyészség sem találta megalapozottnak, egyedül azt fogadta el, ami a jelen pernek nem tárgya.

[70] A felperes a 16) számú keresetében azt kifogásolta, hogy az alperes nem biztosította az éjszakai pihenését. Ezzel kapcsolatban előadta, hogy a dolgozó zárkatársai 21³⁰ és 23⁰⁰ óra között érkeztek vissza, illetve korán keltek, és ekkor zajongtak, azonban ezt az alperes vitatta, állítva, hogy a felperesnek mint nem dolgozó fogvatartottnak nem lehetett dolgozó zárkatársa. A felperes még sérelmezte, hogy az alperesi alkalmazott rendszeresen bevilágítással ellenőrizte éjszaka a fogvatartottakat, amelyet az alperes nem vitatott. A felperes éjszakai zavarással kapcsolatos előadása ugyanakkor nem elég részletes ahhoz, hogy meg lehessen állapítani, hogy személyiségi jogi jogsérelem érte. Nem derül ki a keresetet megalapozó tényelőadásából – így erre bizonyítást sem lehet folytatni –, hogy a dolgozó zárkatársak mikor, mely napokon zavarták a felperest, hiszen nyilvánvalóan nem dolgozhattak heti hét napon keresztül reggel 4⁰⁰ és este 22⁰⁰ között, és egyáltalán hány alkalommal történt meg ez a

fogvatartás alatt. Az éjszakai rendszeres bevilágítás pedig biztonsági intézkedés. A büntetését a felperes fegyház fokozatban, közepes biztonsági fokozatban tölti az iratok szerint, több fős zárkákban volt elhelyezve, tehát az éjszakai tevékenység ellenőrzése a fogvatartottak és az intézet biztonsága szempontjából nyilvánvalóan szükséges és indokolható. A felperes emellett arról nem tett részletes tényelődadást, hogy a lámpa kapcsolással járó ellenőrzés az éjszakai nyugalomát milyen módon, milyen okból zavarta, a lámpa hol volt elhelyezve, milyen fényerejű, ő maga erre milyen rendszerességgel ébredt fel, pusztán csak általánosságban adta ezt elő a keresetlevele 205. pontjában, ráadásul ezzel kapcsolatban – ellentétben a keresetben jelzett többi problémával – még panasz előterjesztését sem igazolta. A keresetlevélből éppen az a részletes tényelődadás és az ezáltal igazolható tényleges sérelem előadása hiányzik, amelyre alapítva az általa hivatkozott bírósági ítéletekben a jogsértést megállapították. A felperes tehát gyakorlatilag megint csak általában a bevilágítással ellenőrzés jogszerűségének ellenőrzését várja a polgári bíróságtól, ami – a már kifejtettek szerint – nem lehetséges. A Fővárosi Ítéltábla felperes által hivatkozott Pf.20.891/2018/12. számú ítélete arra a többlétevényállásra tekintettel állapította meg, hogy a rendszeres lámpakapcsolás jogsértő, hogy az adott esetben erre ezért nem volt szükség, mert a felperes zárkáját éjjel-nappal kamerákkal figyelték. A Győri Ítéltábla ügyében pedig az egyéni kezelési utasításban foglaltaknál jóval gyakrabban kapcsolták fel a fogvatartott lámpáját, ahogyan a Szegedi Ítéltábla Pf.20.161/2017/22. számú ítélete is sokkal részletesebb tényálláson alapul, mint a jelen ügyben előadott. A Kúria Pfv.21.654/2015/11. számú ítéletében foglalt megállapítás pedig – amelyet a keresetlevél 207. pontban idéz a felperes – teljesen más tárgyú, túlszűfolt elhelyezés miatti ügyben született ítéletből származó idézet.

[71] Minderre tekintettel az ítéltábla is arra a következtetésre jutott, hogy a fellebbezéssel érintett keresetekben megjelöltek nem jelentik a felperes személyiségi jogai sérelmét, ezért az ítélet megváltoztatása nem indokolt.

[72] A felperes a fellebbezésében nem jelölte meg kifejezetten, hogy mely eljárási jogszabálysértés miatt kéri az ítélet hatályon kívül helyezését, hanem ennek indokaként általánosságban a bizonyítás hiányát jelölte meg. Az előbbieken kifejtettek alapján az ítéltábla is egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy a felperes keresetének ténybeli alapjaként előadott körülményekre nem volt szükséges bizonyítás lefolytatása. A bizonyítás ugyanis nem arra szolgál, hogy annak során a bíróság – akár tanúk meghallgatása során, akár más módon – további tényeket derítsen fel, hanem arra, hogy a felperes az általa előadott és az alperes által vitatott tényeket igazolja. A jelen esetben pedig már a felperes által a keresete alapjaként előadott tények – vagy azok hiánya – alapján meg lehet állapítani, hogy az előadottak még valóságuk esetén sem alkalmasak a kereset megalapozására. Így a bizonyítás lefolytatására nem volt szükség.

[73] Az ítéltábla egyetért azzal, hogy a felperesnek mint félnek lehetősége lett volna a tárgyaláson jelen lenni, ugyanakkor a távolléte az ügy érdemi elbírálását nem befolyásolta, és különösen nem sérti az ítélet a felperes által megjelölt Pp. 191. § (4) bekezdését. Ez ugyan a félnek valóban lehetővé teszi, hogy jogi képviselő nélkül joghatályos nyilatkozatot tegyen a tényekről, ugyanakkor nem írja felül a Pp. 170. § (2) bekezdés c) pontját, mely szerint a félnek a keresetlevelében az ügy tényeit elő kell adnia. A nyilatkozata kiegészítését a Pp. lehetővé teszi, de nem jogosítja fel a felperest arra, hogy emiatt a keresetleveléből valamit

kihagyjon, így a bíróságnak nem is kell feltételeznie azt, hogy a keresetlevélben a felperes nem tett teljeskörű nyilatkozatot. Ezért az elsőfokú bíróságnak nem kötelezettsége a fél személyes meghallgatása, erre csak lehetősége van a Pp. 230. § (1) bekezdésének megfelelően.

[74] Ezért az ítéltábla arra a következtetésre jutott, hogy az ügyben a Pp. 381. §-a szerint hatályon kívül helyezést indokló lényeges eljárási szabálysértés nem volt.

[75] Minderre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdésének megfelelően helybenhagyta.

[76] A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 364. §-a alapján alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdése értelmében köteles megtéríteni az alperes fellebbezési eljárásban felmerült költségét. Az alperesi ügyvéd úgy nyilatkozott, hogy a felperes költségekben marasztalását az IM rendelet, azaz a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet szerint kéri. Miután megbízási szerződést nem csatolt, és a pertárgyérték nem határozható meg, így jelen ügyre a 3. § (3) és (5) bekezdése alkalmazandó. Az ítéltábla, figyelemmel az ítélet és a fellebbezés jelentős terjedelmére, valamint az előterjesztett ellenkérelemre, azt fogadta el, hogy mindennek az áttekintéséhez és elkészítéséhez 3 munkanap időtartam, azaz 3x8 óra, vagyis 24 óra volt szükséges, így az alperesnek 72.000 forint ügyvédi munkadíjat ítél meg. A Pp. 95. § (1) bekezdés c) pontja, valamint a 102. § (1) és (6) bekezdése alapján személyes költségmentessége folytán a fellebbezési illeték nem terhelhető a felperesre, így a 102. § (6) bekezdésének megfelelően a 48.000 forint fellebbezési illetéket az állam viseli.

Budapest, 2024. február 6.

Dr. Hóbl Katalin s. k.

a tanács elnöke

Dr. Szabó Csilla s. k.
k.

előadó bíró

Dr. Istenes Attila s.

bíró